

Stand van Zaken 2009

Korpsmonitor Kinderporno

Landelijk beeld

*Raad van Korpschefs
Board Opsporing
Programma Verbeteren Aanpak Kinderporno*

D. Jansen en drs. P. Reijnders

*Versie 1.1
18 november 2009*

Samenvatting

Inleiding

Het Programma Verbeteren Aanpak Kinderporno, heeft de opdracht gekregen om periodiek de stand van zaken en voortgang van de aanpak van kinderporno bij de regiokorpsen te monitoren. De korpsmonitor is nu voor het eerst uitgevoerd voor kinderporno en heeft nadrukkelijk niet de doelstelling om de werkwijze van de korpsen, Kmar (Schiphol) en het KLPD te beoordelen. Het betreft een nulmeting en beoogt op objectieve wijze de stand van zaken tot en met 2008 weer te geven. De volgende korpsmonitor zal eendachtig het nieuwe beleid de korpsen gaan beoordelen met als doel de aanpak te verbeteren. De centrale opdracht ten grondslag aan deze rapportage luidt als volgt:

Voer een monitor onderzoek uit naar de stand van zaken ten aanzien van de bestrijding van kinderporno door de Nederlandse politie, indachtig het vastgestelde actuele dienaangaande beleid.

Deze rapportage is het resultaat van dit onderzoek. Het onderzoekskader wordt gevormd door het beleid ten aanzien van de aanpak van KP.

Best practices

In algemene zin kan worden gesteld dat de verbetering van de bestrijding van kinderporno in Nederland inmiddels met energie en voortvarendheid is ingezet. De *totstandkoming van structurele (boven)regionale samenwerking* is veelbelovend. Naast de start van de inzet van de BR-en is op een plaats samenwerking uitgevloeid tot samenvoeging van afdelingen van korpsen die belast zijn met de bestrijding van KP. Dit is een wenselijke ontwikkeling. *Gerichte en frequente interne communicatie* over de bestrijding van KP blijkt binnen regio's waar dit plaatsvindt gewaardeerd te worden door de relevante doelgroepen en blijkt positieve effecten te hebben op aanpak en effectiviteit. Het aanhoudend toenemende werkaanbod trekt in vrijwel alle korpsen een wissel op de DR capaciteit. Het blijkt zeer effectief te zijn om digitaal *rechercheurs structureel deel uit te laten maken van een zedenafdeling*. De overlap tussen expertise op gebied van zeden en op gebied van digitaal opsporen blijkt evenzeer te groeien. *Samenwerking met instanties in de directe omgeving van de politie*, zoals bijvoorbeeld RIAGG, GGD, Maatschappelijk werk, Reclassering en dergelijke blijkt vruchten af te werpen niet alleen voor onmiddellijk opsporingsresultaat maar ook voor versterking van de aanpak in algemene zin.

Ontwikkelingen

Op het nationale niveau is inmiddels een breed palet aan maatregelen ingezet dan wel in voorbereiding. Bestrijding van KP staat inmiddels *op de agenda van ieder korps*. De grootste uitdagingen blijven *versnippering* van de organisatie van de bestrijding van KP binnen de politie, de problematiek rondom de (te) *beperkte capaciteit* zowel op het vlak van het zedenspecialisme als op het vlak van digitale recherche, het aanhoudend *toenemende werkaanbod* en de aanpak daarvan en de *focusverschuiving* van downloader naar dader/slachtoffer.

De aanpak op BR niveau neemt nu een aanvang. De Regio's en BR-en hebben opdracht gekregen om in samenspraak zeven bovenregionale samenwerkingsverbanden in te richten. Project *Astral*, inhoudend de afhandeling van een 50-tal zaken, vormt de inleiding voor de opvolgende operatie die nog in 2009 start om de *volledige achterstand in te halen*. Met deze inspanningen komt tevens beter zicht op de precieze structurele capaciteitsbehoefte van de staande organisatie. Vooral op het vlak van investeringen in technologie mag op korte termijn *rendement* worden verwacht.

Instelling van een Taskforce KP vanuit het ministerie van Justitie zal de besturing van de aanpak verder versterken, net als de op handen zijnde *aanstelling van een Nationaal Rapporteur KP*. Wijziging van de strafmaat voor KP zaken zal eveneens zijn effect sorteren: de weging van zaken verandert erdoor en leidt ertoe dat *KP zaken blijvend hoger worden geprioriteerd*. Publiek-private samenwerking blijkt vruchtbaar vooral voor effectieve strategieën in een teken van *tegenhouden*. De winst blijkt vooral daarin te liggen dat indirect de politie in staat is zich te concentreren op opsporen door partners uit de private sector in te zetten in een kader van proactie en preventie. *Versterking van het zedenspecialisme* dient vooral gevoed te worden door opleiding. Organisatie daarvan neemt nu een aanvang door instelling van een werkgroep ten behoeve van realisatie van een opleiding voor recherche in zedenzaken. De opleiding zal mogelijk nog in 2009 starten. *Intensieve vruchtbare samenwerking met het Openbaar Ministerie* leidt tot ontwikkeling van een *specifiek barrièremodel KP* dat direct in praktijk wordt getoetst in één van de proeftuinen van Operatie Opsporing. Gedurende 15 maanden wordt op bovenregionaal samenwerkingsniveau een *uitbreiding van de Digitale Recherche capaciteit* gerealiseerd ten behoeve van bestrijding van KP. In het *project Video Finger Printing* wordt een unieke innovatieve toepassing ontwikkeld om in beslag genomen bewegend KP-materiaal (film/video's enz), versneld te herkennen en te kwalificeren. Het *project Landelijke Database Kinderporno* moet er toe leiden dat alle beschikbare KP materiaal (stilstaande en bewegende beelden) vanuit alle korpsen centraal beschikbaar komen. *Standaardisatie van de werkprocessen* op het vlak van bestrijding van KP wordt thans onderzocht en vertaald naar concrete adviezen en implementatie.

Conclusies

In zijn geheel kan worden gesteld dat in Nederland met elan en energie wordt gewerkt aan de verbetering van de bestrijding van kinderporno. Natuurlijk is dat niet de verdienste van het programma, maar van de inspanningen van velen binnen de Nederlandse politie en binnen haar partners en stakeholders. Ondanks dat elan en die energie zijn er echter nog steeds zaken geconstateerd die verbetering behoeven. Onderstaande conclusies zullen door het programma worden vertaald in concrete maatregelen. Het programma zal deze maatregelen of zelf uitvoeren, dan wel hen ondersteunen die er uitvoering aan kunnen geven, dan wel stimuleren dat maatregelen zullen worden getroffen.

Ten aanzien van *besturen* is geconcludeerd dat 1) de *organisatie van de aanpak niet eenduidig* is als de praktijk binnen de korpsen in ogenschouw wordt genomen. Verder is geconstateerd dat 2) op strategisch niveau in vergelijking met andere vormen van criminaliteit relatief *weinig urgentie* lijkt te worden toegekend aan bestrijding van KP, althans tot 2008. Verder is op grond van het gehouden onderzoek te concluderen dat 3) *landelijke aansturing* van de bestrijding noodzakelijk is, wil een succesvolle verschuiving in focus (van downloader naar dader/slachtoffer) slagen. Aanvullend is geconcludeerd dat 4) coördinatie op het aandachtspunt *kindersekstoerisme* nodig is op strategisch-bestuurlijk en op interdepartementaal niveau (hierin wordt overigens thans

inmiddels door de minister van Justitie voorzien). Verder is geconcludeerd dat 5) aansluiting met *financiële opsporing* wordt gemist.

Ten aanzien van *voorbereiden* is op grond van hetgeen is geconstateerd in het onderzoek dat 6) KP onderzoek onvoldoende is *ingebed in de korpsprioriteiten* en in de praktijk van het wegen van zaken. Verder is in het onderzoek geconstateerd dat 7) *toename van de werkvoorraad* aanhoudt en dat *capacitaire maatregelen* nodig zijn op zowel DR gebied als op zeden gebied.

Ten aanzien van *uitvoeren* is op grond van hetgeen is geconstateerd dat 8) de *werkdruk* en de *geestelijke belasting* van rechercheurs toe lijkt te nemen. Verder worden op uiteenlopende plaatsen 9) problemen ondervonden met de *beschikbaarheid van vaardigheden* en het onderhouden van competenties. Daarnaast zijn 10) in de *goederenzorg* grote verschillen geconstateerd tussen de korpsen.

Ten aanzien van *ondersteunen* is 11) het ontbreken van een *standaard proces-verbaal* en verhoorplan op veel plaatsen als een gemis ervaren. Op diverse plaatsen is verder gecommuniceerd dat 12) behoefte wordt gevoeld aan ondersteuning middels beschikbaarheid van hoogwaardige *expertise op centraal niveau*. Geconstateerd is dat 13) het gebruik van het systeem *VICLAS* moet worden gestimuleerd.

Ten aanzien van verbeteren ten slotte is geconstateerd dat 14) binnen de korpsen het opvolging geven aan verbetervoorstellen vooralsnog te wensen overlaat (samenhangend met eerder besproken conclusies aangaande urgentie en prioritering). Geconstateerd is dat 15) binnen vrijwel ieder korps behoefte bestaan aan specifieke *opleidingen* die thans niet of onvoldoende voor handen zijn. Verder komt uit het onderzoek naar voren dat 16) blijvend *investeren in innovatieve technologie* een grote noodzaak is, wil de bestrijding van KP door de politie effectief gestalte krijgen, nu en in de toekomst. Ten slotte spreekt uit het gehouden onderzoek met nadruk dat 17) verbetering van de aanpak van KP kritisch afhankelijk is van de inzet van *meer menskracht* op dit terrein. In meer dan drie kwart van de regio's is er een knelpunt bij digitaal dan wel bij zeden dan wel bij beiden. Beschikbaarheid van voldoende adequate capaciteit is de kritische factor voor succes op dit terrein.

Inhoudsopgave

Samenvatting	2
Inhoudsopgave	5
1. Inleiding	6
1.1. Aanleiding	6
1.2. Centrale opdracht	6
1.3. Beleid voor de aanpak van KP	6
1.4. Leeswijzer	7
2. Korpsmonitor	8
2.1. Inleiding	8
2.2. Verloop onderzoek en gevolgde werkwijze	8
3. Bevindingen	9
3.1. Inleiding	9
3.2. Besturen	9
3.3. Voorbereiden	10
3.4. Uitvoeren	10
3.5. Ondersteunen	11
3.6. Nationaal niveau (verbeteren)	11
4. Ontwikkelingen	13
4.1. Inleiding	13
4.2. Besturen	13
4.3. Voorbereiden	15
4.4. Uitvoeren	16
4.5. Ondersteunen	17
5. Conclusies en aanbevelingen	19
5.1. Inleiding	19
5.2. Besturen	19
5.3. Voorbereiden	22
5.4. Uitvoeren	24
5.5. Ondersteunen	25
5.6. Verbeteren	26
BIJLAGE A: Capacitaire inzet zeden, KP en digitale recherche	30
BIJLAGE B: Productiecijfers	31

1. Inleiding

1.1. Aanleiding

In 2008 heeft een snelle verkenning plaatsgevonden in opdracht van de Expertgroep Zeden en het KLPD naar de actuele stand van zaken met betrekking tot de aanpak van kinderporno (KP) door korpsen. KP staat voor “op beeld vastgelegd seksueel misbruik van kinderen”; dit is in overeenstemming met de definitie uit het Programma verbeteren aanpak KP. De rapportage over de uitkomsten van de quick scan heeft op 3 december 2008, in de Board Opsporing van de Raad van Korpschefs i.o., geleid tot vaststelling van een programma gericht op de verbetering aanpak kinderporno. Dit programma, aanvankelijk genoemd Verbeterprogramma KP, thans aangeduid als Programma Verbeteren Aanpak KP, heeft de opdracht gekregen om jaarlijks de stand van zaken en voortgang van de aanpak van KP bij de regiokorpsen te monitoren. De korpsmonitor KP is nu voor het eerst uitgevoerd voor KP en heeft nadrukkelijk niet de doelstelling om de werkwijze van de korpsen, Kmar (Schiphol) en het KLPD te beoordelen. Het betreft een nulmeting en beoogt op objectieve wijze de stand van zaken tot en met 2008 weer te geven.

1.2. Centrale opdracht

De centrale opdracht ten grondslag aan deze rapportage luidt als volgt:

Voer een monitor onderzoek uit naar de stand van zaken ten aanzien van de bestrijding van kinderporno door de Nederlandse politie, indachtig het vastgestelde actuele dienaangaande beleid.

Deze rapportage is het resultaat van dit onderzoek. Het onderzoekskader wordt gevormd door het beleid ten aanzien van de aanpak van KP.

1.3. Beleid voor de aanpak van KP

Samengevat zijn de drie hoofdlijnen van het beleid voor de aanpak van KP de volgende: **Focus, Zaken, Verbeteren.**

Binnen deze hoofdlijnen zijn reeds diverse aanbevelingen gedaan zoals onder andere:

Focus:

- Focus op misbruik
- Ketenaanpak
- Wetenschappelijk onderzoek

Zaken

- Inzet tijdelijke extra BR en regionale zedencapaciteit ten behoeve van werkvoorraad
- Stel forensisch technische digitale expertise (opsporing en ondersteuning) en digitale opslagcapaciteit beschikbaar
- Bevorder de multidisciplinaire aanpak

Verbeteren (standaardisatie en techniek)

- Bevorder uniformiteit in de werkprocessen
- Herstructurering van de Landelijke Database KP
- Monitor jaarlijks de inspanning en werkwijzen met betrekking tot aanpak van KP;

Het programma dient dit beleid uit te voeren, dan wel de uitvoering ervan te ondersteunen, te stimuleren en te monitoren.

1.4. Leeswijzer

De opbouw van deze korpsmonitor is als volgt. In hoofdstuk 2 wordt de werkwijze toegelicht ten grondslag aan het onderzoek. In hoofdstuk 3 zijn de bevindingen op hoofdlijnen opgenomen. In hoofdstuk 4 worden enkele relevante recente ontwikkelingen beschreven die van betekenis zijn in relatie tot de uitkomsten van de monitor. In hoofdstuk 5 volgen dan de conclusies op het geheel die zijn doorvertaald naar aanbevelingen.

2. Korpsmonitor

2.1. Inleiding

In dit hoofdstuk wordt het verloop van het gehouden onderzoek, de gehanteerde werkwijze ten grondslag liggende aan de korpsmonitor en de indeling van de verslagen per korps toegelicht.

2.2. Verloop onderzoek en gevolgde werkwijze

Vragenlijst

Begin 2008 is een vragenlijst ontwikkeld conform het Referentiemodel Bedrijfsprocessen Politie. Deze vragenlijst is in april 2008 verstuurd naar de korpsen, het KLPD en de Kmar. De vragenlijst is over het algemeen ingevuld door portefeuillehouders opsporing/zeden (voor zover aanwezig in de korpsen), die zich daar eventueel bij lieten ondersteunen door collega's. De ingevulde vragenlijsten omvatten de organisatiestructuur, werkwijze en resultaten tot en met december 2008.

Analyse en gesprekken

De vragenlijsten zijn geanalyseerd ter voorbereiding op de korpsgesprekken, die van juni tot en met september 2009 zijn gehouden. Doel van de korpsgesprekken was het stellen van verhelderings- en verdiepingsvragen naar aanleiding van de beantwoording van de vragenlijst. Bij ieder korpsgesprek was in ieder geval de regionaal verantwoordelijke portefeuillehouder dan wel een gemandateerde aanwezig.

Verslag per korps

Van de korpsgesprekken zijn gespreksverslagen opgemaakt. Het doel van de gesprekken was enerzijds het verkrijgen van verduidelijking op de in de vragenlijsten gegeven antwoorden. Anderzijds het uitdragen van de visie van het Verbeterprogramma aanpak KP en het geven van informatie rondom alle landelijk initiatieven binnen het verbeterprogramma.

De gespreksverslagen zijn gevalideerd door de korpsen. Van de korpsen die geen reactie gaven op het validatieverzoek, zijn de conceptverslagen voor definitief aangenomen. Per korps is vervolgens een korpsverslag opgesteld. Deze korpsverslagen zijn als sturingsinformatie naar de korpsen gestuurd. In deze landelijke rapportage wordt niet ingegaan op de stand van zaken op korpsniveau maar op de stand van zaken op landelijk niveau en dan met name de beleidsmatige en strategische hoofdlijnen.

Overall rapportage

De uitkomsten per fase zijn geanalyseerd en gevat in dit rapport.

3. Bevindingen

3.1. Inleiding

In algemene zin kan worden gesteld dat de verbetering van de bestrijding van kinderporno in Nederland inmiddels met energie en voortvarendheid is ingezet. Deze belangrijke algemene constatering vormt het vertrekpunt bij de bespreking van de bevindingen van deze monitor in dit hoofdstuk. De nadruk wordt in die bespreking gelegd op de positieve ontwikkelingen die zijn geconstateerd:

Werkwijzen die als 'best practice' kunnen worden aangemerkt. Best practice is gedefinieerd als een werkwijze die door een korps wordt gehanteerd en waarvan gesteld kan worden dat deze werkwijze als voorbeeld mag dienen voor de anderen korpsen, gelet op de effectiviteits- en efficiencywinst ervan. Hiernavolgend worden de praktijken op hoofdlijnen beschreven die als zodanig naar voren zijn gekomen tijdens de uitvoering van het gehouden onderzoek.

Bij de bespreking worden achtereenvolgens best practices op het vlak van besturen, voorbereiden, uitvoeren en ondersteunen beschouwd in paragrafen 3.2 tot en met 3.5. Verder wordt in paragraaf 3.6 apart stilgestaan bij de bevindingen op nationaal niveau.

3.2. Besturen

(Structurele bovenregionale) samenwerking tussen regiokorpsen voor de aanpak KP

Door intensivering van samenwerking tussen korpsen wordt gestreefd naar meer effectief optreden en meer efficiency binnen de recherchewerkzaamheden. Voor de regio's Twente, IJsselland en Noord- en Oost-Gelderland is de samenwerking geculmineerd in een samenvoeging van de afdelingen die belast zijn met de aanpak van KP. Men wil daardoor meer ruimte laten ontstaan voor verdergaande verdieping van de aanpak, vooral wat betreft proactief optreden en meer focus op het traceren van slachtoffers. Ook wordt het volgende nagestreefd met deze vorm van intensieve samenwerking:

- *Directe kennisoverdracht over meer mensen en een groter gebied.* Door de samenwerking ontstaat een intervisie van elkaars ervaringen, kennis en competenties en dat leidt tot meer deskundigheid bij meer mensen;
- *Het verlenen van wederzijdse ondersteuning* bij recherche werkzaamheden, in het bijzonder in het kader van doorzoeken;
- *Het gezamenlijke doorontwikkelen van de opsporingsaanpak* gericht op meer efficiency in werkzaamheden en meer effectiviteit in relatie tot opsporingsdoelen;
- *Het gelijkmatiger over het samenwerkingsgebied verdelen van fysieke capaciteitsbelasting en psychische belasting.* Pieken in de individuele belasting kunnen beter gespreid worden ondervangen.

De geconstateerde initiatieven om tot meer (structurele, bovenregionale) samenwerking te komen, passen in de ontwikkeling zoals de Board Opsporing die voorstaat. Dit is nog eens bevestigd in het door deze board goedgekeurde plan van aanpak voor het wegwerken van werkvoorraden van KP-zaken. De opgedane ervaringen binnen het TIJN samenwerkingsverband dienen als input te fungeren bij de inrichting van de 7 boven regionale samenwerkingsverbanden (zie hoofdstuk 4, Ontwikkelingen).

3.3. Voorbereiden

Interne communicatie

In de korpsen is weinig aandacht voor het intern communiceren over belangrijke aandachtspunten met betrekking tot KP-criminaliteit. In de korpsen waar dat wel gebeurt (Rotterdam Rijnmond, Hollands Midden) wordt dat niettemin positief ontvangen. Doelgroepen als wijkagenten, divisie-chefs, rechercheafdelingen en leden van een regionaal managementteam krijgen door middel van presentaties, intranet sites, discussiebijeenkomsten, workshops enz., informatie over de aspecten waar de KP-recherche mee van doen heeft.

Ieder korps (dan wel een BR-gebied) zou via een intern communicatieplan voor de interne doelgroepen doelen moeten vaststellen en voor elke doelgroep een daarop aangepaste informatiestroom ontwikkelen om de nodige aandacht te creëren voor de aanpak van KP-zaken.

3.4. Uitvoeren

KP-onderzoeken en beschikbaarheid van competenties

Met de relatieve en absolute toename van de hoeveelheid in beslag genomen belastend materiaal waarop KP gerelateerde gegevens kunnen staan, is ook de werkdruk bij de KP-rechercheurs buitenproportioneel toegenomen. In sommige regio's zijn daarom maatregelen getroffen.

In Amsterdam-Amstelland maken digitale rechercheurs structureel deel uit van de zedenafdeling. Zij zijn primair uitsluitend beschikbaar voor de zedenafdeling. Hierdoor is de afdeling niet meer afhankelijk van digitaal rechercheurs waarvan de beschikbaarheid in principe afhangt van de prioriteit die aan het onderzoek wordt gegeven. Een TGO gaat in ieder geval altijd voor om maar een voorbeeld te noemen. In Rotterdam Rijnmond zijn 2 FTE's digitale recherche structureel gelabeld ten behoeve van de ondersteuning van de KP afdeling. Zij werken op roulatiebasis.

In Limburg Zuid is de inzet van digitale recherche in zekere zin zeker gesteld door de zedenrechercheurs een opleiding te geven op het gebied van digitale recherche. Een andere mogelijkheid die ookesignaleerd is, is dat recherche-assistenten worden ingezet ten behoeve van het kinderporno proces en daarbij routine-achtige zaken van de zedenrechercheur overnemen.

In één regio (Amsterdam-Amstelland) is een analist geheel vrijgemaakt voor zedenzaken en aan zedenafdeling toegevoegd. De analist bekijkt de gegevens die rechercheurs in een onderzoek verzamelen. Door deze informatie te analyseren maakt de analist zichtbaar waar nog belangrijke gegevens ontbreken, welke conclusies er te trekken zijn ten aanzien van (sociale) netwerken waarin verdachte zich begeeft, enz. Deze analyse is tegenwoordig vrijwel onmisbaar bij grotere rechercheonderzoeken. Het levert vaak ondersteunend bewijs op bij de terechtzitting en veroordeling van criminelen.

3.5. Ondersteunen

Netwerksamenleving

KP is een breed maatschappelijk probleem waarop meer instanties zich richten dan alleen de politie. Het betrekken van deze instanties bij het politiewerk blijkt telkens de effectiviteit van het politiewerk te vergroten. Het gaat om veel organisaties. Als voorbeeld kan de situatie van Rotterdam Rijnmond worden genoemd. Daar wordt o.a. samengewerkt met: RIAGG, GGD, Maatschappelijk werk, Crisiscentrum, Reclassering, Vrouwenopvang, Steunpunt geweld achter de voordeur, Leger des Heils, JIP, Raad voor de kindbescherming, AMK, Bureau jeugdzorg, Bureau slachtofferhulp, Kinder en jongerenrechtswinkel, Sociaal raadslieden, Prostitutie maatschappelijk werk, JOS advocaten en Meldpunt Kinderporno. Ieder korps vult de samenwerking met deze organisaties van buiten het politiedomein in, op de wijze die het beste bij de regio past. Tegelijkertijd vloeien uit iedere samenwerking nieuwe mogelijkheden die de aanpak van KP kunnen versterken. Vernieuwing van politiewerk vindt plaats door samen te werken met anderen en die samenwerking actief te zoeken.

3.6. Nationaal niveau (verbeteren)

Op het nationale niveau is inmiddels een breed palet aan maatregelen ingezet dan wel in voorbereiding. In de periode waarop deze monitor zich richt zijn deze maatregelen nog niet uitgekristalliseerd. Om toch een goed beeld te geven van de actuele stand van zaken wordt in deze paragraaf deels terug gegrepen op het gehouden monitor onderzoek en deels op de recente voortgangsrapportage van het Programma Verbeteren Aanpak Kinderporno van 11 oktober 2009.

Bestrijding van KP op de agenda van ieder korps

De versnippering van de organisatie van de bestrijding van bestrijding van KP binnen de politie, de problematiek rondom de (te) beperkte capaciteit zowel op het vlak van het zedenspecialisme als op het vlak van digitale recherche, het aanhoudend toenemende werkaanbod en de aanpak daarvan en de focusverschuiving van downloader naar dader/slachtoffer zijn onderwerpen die in vrijwel ieder korps op de agenda blijken te staan. Er zijn echter duidelijke verschillen tussen de korpsen in de mate van voortvarendheid en succes.

Aanpak op BR niveau neemt een aanvang

Op het moment van totstandkoming van deze rapportage zijn de 7 Bovenregionale Recherches (BR-en) in gesprek met de regio's om in gezamenlijkheid een plan van aanpak op te stellen per BR gebied. De multidisciplinaire kinderpornoteams zullen gestructureerd bezig gaan met het aanpakken van de opgebouwde landelijke werkvoorraad (zgn. plankzaken). Een eerste aanvang is genomen onder de noemer van het project Astral in Noord en Oost Nederland, betreffende de aanpak van een 50-tal zaken. De uitrol van de overige zaken, behorend tot het landelijk dossier Storm, is inmiddels ter hand genomen. Daarmee is een belangrijk speerpunt in de nationale aanpak, de achterstand in de aanpak van zaken, nu in gang.

Meer zicht op de precieze capaciteitsbehoefte en optimale organisatie

Met de aanvang van de aanpak op BR niveau, maar ook de uitvoering van de proeftuin Zambezi in Rotterdam Rijnmond, zal naar verwachting beter inzichtelijk worden welke precieze implicaties de criminogene ontwikkeling heeft voor de politie in termen van expertise en capaciteit. Het is duidelijk dat het werkaanbod aanhoudend groeit en dat de huidige configuratie niet voldoet. Juist proefnemingen zoals in de proeftuin Zambezi maar ook gecoördineerde inspanningen zoals die nu op het BR niveau starten geven een doorkijk naar de toekomst.

In dit verband is het belangrijk om hier op te merken dat de Board Opsporing vanuit het Programma Aanpak Cybercrime heeft georganiseerd dat gedurende een periode van 15 maanden aanvullend middelen worden aangewend voor financiering van 7 FTE op het BR niveau op het gebied van Digitale Recherche. De capaciteitstekorten op dit terrein hebben vanzelfsprekend effect op andere (concurrerende) criminele velden bij een verschuiving van inzet.

Ontwikkelingen op gebied van methoden en technieken

Op dit moment zijn diverse trajecten gestart dan wel operationeel waarin de aanschaf dan wel ontwikkeling van nieuwe technologie dan wel de oplossing van oude technische problemen voortvarend wordt aangepakt. De ontwikkeling van de landelijke database, de ontwikkeling van video finger printing, het investeren in storage capaciteit, het gaat om tal van zeer nodige investeringen die thans plaatsvinden en naar verwachting op korte termijn zullen renderen ten gunste van verbetering van de aanpak van KP.

4. Ontwikkelingen

4.1. Inleiding

Deze monitor heeft betrekking op de situatie in 2008. Inmiddels zijn er een aantal ontwikkelingen in gang gezet die de wijze waarop de aanpak van KP plaatsvindt, kunnen beïnvloeden. Om de conclusies en aanbevelingen naar aanleiding van deze monitor in het juiste perspectief te plaatsen is het nodig deze ontwikkelingen onder de aandacht te brengen. Hier volgen de meest relevante ontwikkelingen, buiten hetgeen reeds is besproken in het vorige hoofdstuk.

4.2. Besturen

Instelling van een Taskforce aanpak KP en Kinderseksuïerisme

Onlangs is op initiatief van het Ministerie van Justitie besloten tot de instelling van een Taskforce voor de aanpak van KP. De Taskforce wordt binnenkort officieel ingesteld.

De Taskforce krijgt tot opdracht een bijdrage te leveren aan het bereiken van de volgende doelstellingen:

- Het reduceren van het vervaardigen, verspreiden en downloaden van kinderpornografisch beeldmateriaal en het bestrijden van kinderseksuïerisme
- Het bevorderen van de verandering in de aanpak van kinderporno bij de politie en openbaar ministerie zoals voorzien in het landelijke verbeterprogramma politie en op basis van de versterkte coördinatie van kinderporno bij het OM
- Het volgen van de resultaten van de proeftuin KP en het tot een oplossing brengen van de knelpunten die zich hierin voordoen
- Het bevorderen van de samenwerking met private partijen, zoals onder andere in de ICT dienstverlening, om de verspreiding en het downloaden van KP afbeeldingen te verstoren in Nederland
- Het bevorderen van de ontwikkeling en het toepassen van innovatieve opsporingsmethoden
- Het bevorderen van een bewustwordingsproces van de risico's die kleven aan het gebruik van Internet.

De taskforce heeft als taken:

- het signaleren van knelpunten bij de aanpak van het vervaardigen, verspreiden en downloaden van kinderpornografie en bestrijding kinderseksuïerisme, het oplossen dan wel het adresseren daarvan;
- het ondersteunen van de programmatische aanpak met behulp van het barrièremodel;
- het volgen van een aantal voorbeeldzaken en het uitwisselen van best practices;
- het opstellen van een agenda waarin de aan te pakken knelpunten, te bereiken doelstellingen, te behalen resultaten, te ondernemen activiteiten en de verantwoordelijkheden van de diverse partijen daarvoor wordt beschreven;
- het informeren van de Minister van Justitie over de voortgang van de werkzaamheden van de taskforce, jaarlijks voor 1 september.

De taskforce stimuleert de oplossing van knelpunten op bovengenoemde deelaspecten vanuit de eigen verantwoordelijkheid van de deelnemers en met oog voor de maatschappelijke noodzaak tot een gemeenschappelijke aanpak van het fenomeen.

Nationaal Rapporteur KP

Recentelijk is besloten de Nationaal Rapporteur Mensenhandel ook te belasten met KP. Deze functionaris wordt daarmee Nationaal Rapporteur Mensenhandel en KP.

De Nationaal rapporteur mensenhandel en KP onderzoekt de (ontwikkelingen in de) omvang en kenmerken van mensenhandel en van KP, evenals de effecten van genomen beleidsmaatregelen in de aanpak van mensenhandel en de aanpak van KP. De Nationaal rapporteur mensenhandel en KP adviseert de regering over de voorkoming en bestrijding van mensenhandel en KP en rapporteert jaarlijks aan onze Minister van Justitie.

Wijziging van de strafmaat voor KP zaken in relatie tot de WPG

Recent is in het Staatsblad (2009 nr. 245) de Wet van 12 juni 2009 tot wijziging van het Wetboek van Strafrecht geplaatst waarbij de strafmaat voor KP in artikel 240b, tweede lid, van ‘zes jaren’ is vervangen door ‘acht jaren’. Dit is belangrijk, niet alleen omdat daarmee de ernst van KP criminaliteit nadrukkelijker is geworden, maar ook omdat in samenhang met de Wet Politiegegevens (art 10.1.a ten tweede) daarmee KP criminaliteit wordt aangemerkt als zware criminaliteit. Dit artikel bepaalt dat politiegegevens gericht kunnen worden verwerkt met het oog op het verkrijgen van inzicht in betrokkenheid van personen bij het beramen of plegen van misdrijven waarop naar wettelijke omschrijving een gevangenisstraf staat van acht jaar of meer is gesteld. Volgens de Memorie van Toelichting wordt met artikel 10.1 van de Wet Politiegegevens gedoeld op de zogenoemde CIE-taak (verwijzend naar de zwacri registers onder de oude Wet politieregisters).

Dit betekent in feite dat de aanpak KP in de prioriteitenafweging ook als zwacri moet gaan worden meegenomen.

Publiek private samenwerking

Er is behoefte aan een kader ter ondersteuning van een structurele aanpak in de keten van KP criminaliteit. Daarvoor is het gewenst dat ook de mogelijkheden waarbij Internet Service Providers (ISP's) worden betrokken meer aandacht krijgen. Onlangs is een methode bedacht om vooraf illegale content te filteren, zodat het niet op het Internet komt. Dit zou kunnen door de “upload” van afbeeldingen die via de technische faciliteiten van bijvoorbeeld webhosters verloopt, te matchen met een bestand van “bekende” KP afbeeldingen. Het Ministerie van Justitie voert op dit punt overleg met politie, openbaar ministerie en private partijen om de mogelijkheden te bekijken.

In aansluiting op de initiatieven van het filteren van KP- materiaal bij de webhoster tbv de “uploader”, kan ook overwogen worden dit te doen in de vorm van blokkeren bij de ISP's tbv de “downloader”.

Vanuit de overheid (ministerie van justitie en politie) worden in samenwerking met private ICT dienstverleners de mogelijkheden verkend om de verspreiding van KP-materiaal via Internet

zoveel mogelijk te verstoren (tegenhouden, filteren en blokkeren). De publiek private samenwerking voor het tegenhouden is in opbouw. Gewerkt wordt aan het opzetten van een zogenoemde "blacklistingorganisatie"; een expertcentrum dat blacklists met URL's van sites met KP zal opstellen en beheren, maar dat ook taken krijgt in het melden van KP, in voorlichting en in het ontwikkelen van "whitelistingproducten". De planning is dat de publiek – private samenwerking ter zake in 2010 operationeel is. De ervaring met deze aanpak neemt hand over hand toe; de effectiviteit ervan is grotendeels afhankelijk van de inzet van actoren uit de private sector. Het tegenhouden wordt door de politie gefaciliteerd en afgestemd met de opsporingsactiviteiten.

4.3. Voorbereiden

Opleiding specialist KP

In het kader van het programma verbetering aanpak KP is een werkgroep ingesteld ten behoeve van een opleiding voor recherche in zedenzaken, met als special aandachtsgebied de aanpak van KP. Deelnemende partijen zijn het Openbaar Ministerie, Politieacademie, KLPD en het landelijk Programma verbetering aanpak KP. De opleiding leidt op tot selecteur van KP materiaal ter ondersteuning en ontlasting van de zedenrecherche. Deze opleiding zal separaat naast de zedenopleiding gevolgd kunnen worden en is eigenlijk specifiek bedoeld voor niet zeden gecertificeerd personeel. De inhoud van de opleiding betreft onder meer selecteren conform de landelijke vastgestelde norm, digitale kennis, kennis van relevante software en een praktijkstage. Er wordt naar gestreefd deze opleiding al in het najaar van 2009 te starten.

Barrièremodel voor de aanpak van KP

Het Barrièremodel is een hulpmiddel om inzichtelijk te maken welke stappen een dader dient te nemen alvorens hij zijn einddoel bereikt. Door de individuele stappen waar te nemen en te kijken naar de proactieve en de opsporingsmogelijkheden zal de aanpak van KP aanzienlijk worden verbeterd. Het barrièremodel KP is volop in ontwikkeling met gebruikmaking van de bestaande expertise uit het werkveld van de politie en het Openbaar Ministerie. Binnen de proeftuin Zambezi krijgt het barrièremodel een prominente plaats.

Gebruikmaking van ICT in relatie tot de WPG

Ten behoeve van de ondersteuning van de uitvoering van de politietaak staan vele ICT applicaties ter beschikking. Het gaat hierbij om de verwerking van politiegegevens waarop artikel 13 van de Wet politiegegevens van toepassing is. Bij de uitvoering in het kader van de aanpak van KP-zaken gaat het om applicaties zoals VICLAS (Violent Crime Linkage Analysis System), BVO, BVH, LSV (landelijk sporen volgsysteem). Voor alle applicaties die dit soort artikel-13-verwerkingen geautomatiseerd verrichten, geldt dat deze alleen goed kunnen functioneren als alle korpsen even zorgvuldig de databestanden binnen deze applicaties vullen en bevragen. De mate van zorgvuldigheid bepaalt in belangrijke mate de mogelijkheden op het punt van delen van informatie tussen korpsen.

Het programma Implementatie WPG besteedt inmiddels veel aandacht aan de vraag hoe de ondersteuning van de politietaak in brede zin optimaal vanuit een landelijk samenhangende informatiehuishouding bediend kan worden. Het gaat om de verwerking van gegevens binnen

het regime van artikel 13 van de Wet politiegegevens. Ook de ondersteunende applicaties voor de aanpak van KP-zaken gaan, binnen het programma Implementatie WPG, integraal worden meegenomen in het advies dat dit programma hierover gaat uitbrengen.

4.4. Uitvoeren

Landelijk plan van aanpak werkvoorraden

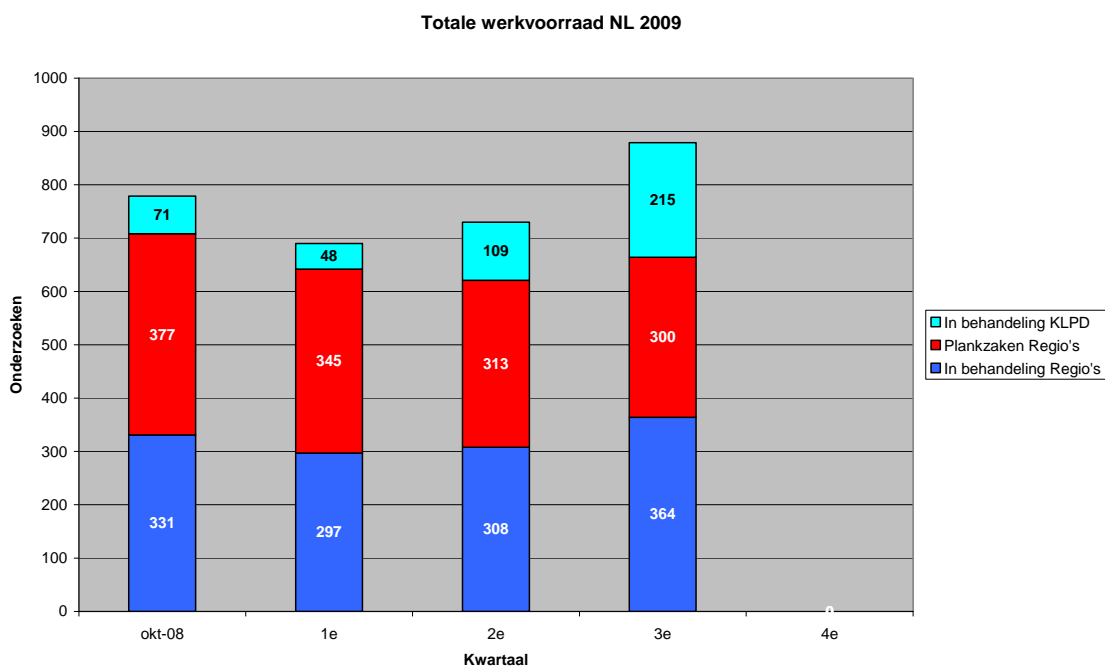
In het door de Board Opsporing van de RKC i.o. op 16 september 2009 geaccordeerde plan van aanpak werkvoorraad kinderporno is de oplossingsrichting gekozen om tijdelijk extra BR- en regionale zeden en digitale capaciteit in te zetten met het doel de regio's te ondersteunen bij het wegwerken van hun werkvoorraden KP zaken. Per boven regionaal recherchegebied wordt er een KP unit geformeerd van BR en Regio personeel om in een gezamenlijk team de werkvoorraad terug te brengen.

In samenspraak met het Openbaar Ministerie en de portefeuillehouder Zeden van de RKC i.o. is een éénduidige definitie gemaakt over de begrippen werkvoorraad en plankzaken.

Werkvoorraad is het totaal van alle kinderporno onderzoeken die WEL in behandeling zijn plus die NIET in behandeling zijn, gemeten vanaf het moment van binnenkomst.

Een plankzaak is een zaak met opsporingsindicatie, ouder dan 3 maanden, geen opsporingshandelingen verricht, gemeten vanaf het moment van binnenkomst Regio respectievelijk Productteam.

Op basis van deze definities wordt door het landelijk Programma verbetering aanpak KP driemaandelijks een landelijke inventarisatie gehouden onder alle politieregio's, het KLPD en de KMAR van de werkvoorraad. Hieronder volgt het meest recente overzicht:

Project Zambezi

Binnen het korps Rotterdam-Rijnmond draait de Landelijke Proeftuin aanpak KP. Het team werk nauw samen met Digitale Opsporing en het OM en ontwikkelen nieuwe werkmethoden en werkprocessen welke landelijk beschikbaar worden gesteld. Ook zullen hierbij de grenzen van juridische kaders en de mogelijkheden van het aangaan van (nieuwe) samenwerkingsvormen met bedrijven en instellingen worden verkend. In samenwerking met de digitale werkgroep binnen de proeftuin wordt momenteel door het NFI nieuwe software ontwikkeld die alle in beslag genomen data van verdachten (op harddisk, DVD etc.) geautomatiseerd verwerkt.

KIDS project – Koninklijke Marechaussee

Op de luchthaven Schiphol worden met enige regelmaat KIDS-actiedagen gehouden. KIDS staat voor: Onderkenning en aanpak van Kinderporno koeriers en Kindersekstoerisme door multidisciplinaire samenwerking op Schiphol.

Door intensieve samenwerking van de Douane Schiphol en het Team Bestrijding Kinderpornografie van IPOL met verschillende eenheden van de Koninklijke Marechaussee, te weten Grensbewaking, Digitale Recherche, Beoordelaars Kinderporno en het Team Jeugd en Zeden, wordt gewerkt aan de KIDS-Strategie.

Tijdens de KIDS-actiedagen worden passagiers, rechtstreeks afkomstig uit bronlanden van kindersekstoerisme en/of vervaardigingslanden van KP, extra gecontroleerd door de samenwerkende instanties. De ervaringen met deze werkwijze moeten worden geëvalueerd en kunnen worden gebruikt bij nieuw in te stellen samenwerkingsverbanden.

4.5. Ondersteunen

Versterking capaciteit van de digitale recherche

In de Board Opsporing van 16 september 2009 is het Plan van Aanpak tijdelijke versterking Digitale Recherche goedgekeurd. Gegeven het feit dat de huidige DR capaciteit de bottleneck is bij het bestrijden van kinderporno is de doelstelling van dit voorstel het gedurende een proefperiode van 15 maanden op bovenregionaal samenwerkingsniveau realiseren van een uitbreiding van de Digitale Recherche capaciteit.

Project Video Finger Printing

In het project Video Finger Printing wordt een unieke innovatieve toepassing ontwikkeld met het doel in beslag genomen bewegend KP-materiaal (film / video's enz), versneld te herkennen en te kwalificeren, waardoor de zedenrechercheurs in hun werkdruk, zowel in werkomvang als in psychische belasting, kunnen worden ontlast. Indien de proef succesvol blijkt te zijn, kan de capaciteitsbesparing aanzienlijk worden.

Voor het einde van 2009 kan, nadat de diverse praktijkproeven zijn afgerond, worden beoordeeld of de business case positief is en een definitieve invoering zinvol is.

Project Landelijke Database KP

De Board Opsporing heeft op 13 mei 2009 het project Landelijke Database Kinderporno, goedgekeurd. Het project moet er toe leiden dat alle beschikbare KP materiaal (stilstaande en bewegende beelden) vanuit alle korpsen centraal beschikbaar komen. Uiteindelijk kan dan nieuw in beslag genomen materiaal (stilstaande en bewegende beelden) worden vergeleken met het materiaal dat al in de landelijke data base is opgenomen en op die wijze worden bepaald of het materiaal al eerder is aangetroffen en beschreven. Als dat zo is, is het streven er op gericht dat dit materiaal niet meer opnieuw hoeft te worden bekeken en zou de juridische beschrijving van het materiaal moeten kunnen worden overgenomen vanuit de database.

Werkprocessen KP

Mede in het licht van het tot stand brengen van de innovaties in het kader van de projecten Video Finger Printing, Zambezi en Landelijke database wordt gezocht naar een verbeterde en eenduidige invoering van de werkprocessen. Het wordt onvermijdelijk dat landelijk op een eenduidige wijze met deze innovatieve technieken zal worden omgegaan al was het maar om optimaal informatie tussen de korpsen te kunnen gaan delen. In gezamenlijk overleg met de leiding van het Programma verbetering aanpak KP, en de projectleiders van deze projecten worden de mogelijkheden voor een standaardisatie van de werkprocessen onderzocht en vertaald naar concrete adviezen.

Wetenschappelijk onderzoek

In opdracht van Politie & Wetenschap vindt er een verkennende studie plaats naar de downloaders van KP onder de naam "Achter de Schermen". In dit verkennend onderzoek worden suggesties gedaan voor mogelijk vervolgonderzoek. Het onderzoek zal naar verwachting eind 2009 worden gepubliceerd. Het is van belang dat de juiste onderzoeksvragen worden uitgezet en in dat kader wordt ook een beroep gedaan op de inbreng van verschillende deskundigen. De uitkomsten van dit onderzoek zullen worden gepresenteerd tijdens een internationaal congres. Op dit moment wordt gewerkt aan de organisatie hiervan. Het onderzoek sluit goed aan op het Programma verbeteren aanpak KP.

5. Conclusies en aanbevelingen

5.1. Inleiding

Deze monitor heeft betrekking op de situatie bij de korpsen in het jaar 2008 ten aanzien van de aanpak van kinderporno. In hoofdstuk 4 van dit document zijn de actuele bestuurlijke ontwikkelingen beschreven die van invloed zijn op de aanpak van kinderporno. De conclusies die in dit hoofdstuk worden gepresenteerd kunnen niet los worden gezien van die ontwikkelingen. In dit hoofdstuk is getracht het totaalbeeld dat is verkregen bij het opmaken van de monitor te plaatsen binnen deze recente ontwikkelingen en daaruit conclusies te trekken die relevant zijn voor het vervolgtraject van het Verbeterprogramma Kinderporno.

De conclusies en aanbevelingen worden conform de methodiek waarmee de monitor is opgemaakt, zo veel mogelijk geplaatst in het model van het Referentiemodel Bedrijfsprocessen Politie 2008 (besturen, voorbereiden, uitvoeren, ondersteunen en verbeteren). Daarbij wordt echter op geen manier afstand genomen van het oorspronkelijke geformuleerde beleid ten aanzien van focus, zaken en verbeteren.

5.2. Besturen

Conclusie 1: Organisatie van de aanpak is niet eenduidig

De aanpak van kinderporno blijkt zeer divers te zijn georganiseerd. De inrichting, de aansturing en de intensiteit van de aanpak verschilt per korps. Ook worden grote verschillen in de aanpak geconstateerd. Lokale cultuur, lokale omstandigheden en verschil in prioriteit geven aanleiding om een eigen weg te volgen.

Aanbeveling

Op deze conclusie is door de Board Opsporing reeds geacteerd. Landelijke aansturing op de aanpak van kinderporno is bestuurlijk en politiek gezien noodzakelijk geworden. Eenduidigheid en eenvormigheid in de aansturing is nodig voor een werkbare bestuurbaarheid van de aanpak. De Board Opsporing en het BRO hebben besloten tot de inrichting van zeven bovenregionale kinderpornoteams middels samenwerkingsverbanden tussen regio's en de boven regionale recherche. Aansturing en monitoring zal op nationaal niveau worden ingericht.

Conclusie 2: Prioriteit

In het onderzoek komt naar voren dat in het afgelopen jaar het strategisch management van de Nederlandse politie in toenemende mate urgentie hecht aan de aanpak van KP. Dat alleen is echter geen garantie voor een goede borging binnen het politieveld. Het blijkt dat het recherchewerk met betrekking tot KP, gelet op de bestuurlijke, de justitiële en de media-aandacht die dit onderwerp nu heeft, toch niet altijd de prioriteit krijgt die men zou verwachten. De monitor levert het beeld op dat binnen een korps het aandachtsgebied KP niet (structureel) in de totale prioriteitenafweging wordt meegewogen.

Aanbeveling

Benoem de aanpak van kinderporno tot een volwaardige landelijke prioriteit binnen het strategisch politiebeleid.

De aanpak van kinderporno moet landelijk een hogere prioriteit krijgen om mee te kunnen concurreren met alle andere dringende politietaken. Vanuit de landelijke beleidskeuzes zal deze prioriteit doorvertaald worden naar de regionale beleidsplannen waardoor de inzet wordt geborgd. De landelijke *Taskforce* onder leiding van de portefeuillehouder Zeden van de Raad van Korpschefs i.o. zal hierin een leidende rol kunnen gaan spelen

Conclusie 3: De focus van KP onderzoek behoeft landelijke aansturing

In het plan van aanpak van het Programma verbetering aanpak KP is er op gewezen dat het volledig uitrecheren van een slachtoffergerichte zaak meer tijd kost dan een zaak waarin een downloader centraal staat. In het kader van het verbeterprogramma wordt gezocht naar de mogelijkheden om de focus van downloader te verleggen naar eerst het slachtoffer en dan naar de dader en producent en vervolgens (ten slotte) naar de downloader. Uit het monitoronderzoek komt naar voren dat de opsporingsfocus van KP-onderzoeken nog steeds voornamelijk wordt gelegd op de downloader. Door capaciteitsgebrek is de focus van de politie noodgedwongen gericht op de aanpak van de «eenvoudige» downloader (vaststellen van bezit) en minder gericht op het traceren van slachtoffers en misbruikers. Als deze focus nu losgelaten zou worden, zou de werkvoorraad verder stijgen. Dit betekent overigens niet dat er geen verdachten van kindermisbruik en kinderpornografie worden vervolgd. In kinderpornozaken waarin aanwijzingen van kindermisbruik zijn, wordt door de politie nu al te allen tijde doorgerechercheerd.

Aanbeveling

Maak een analyse van het huidige werkproces en leg een voorstel voor verbetering van het gehele proces ter goedkeuring voor aan de Board Opsporing. Op dit moment wordt binnen de landelijke proeftuin Zambezi een werkgroep ingericht ten behoeve van de standaardisatie van het werkproces en een landelijk prioritering. De beschrijving van een vernieuwd en gestandaardiseerd werkproces met daarin beslismomenten op nationaal en regionaal niveau ten behoeve van de prioritering zal daarin worden ontwikkeld. De focus zal enerzijds meer en efficiënt gericht worden op de zaken met indicaties van feitelijk misbruik en slachtoffers. Voor de zaken met de “eenvoudige downloader” (vaststellen van bezit) wordt anderzijds een werkproces en de afdoening met een korte doorlooptijd ontwikkeld.

Ook de innovatieve technieken die veel van de intensieve routinewerkzaamheden kunnen overnemen zullen hierin worden verwerkt zoals de ontwikkelingen bij de digitale recherche en de ontwikkeling van de landelijke database.

Conclusie 4: Behoeft e aan coördinatie op het aandachtspunt van kinderseks toerisme

Uit de korpsmonitor blijkt dat er bij de korpsen ten aanzien van de onderwerpen 'kinderseks toerisme' en 'door een Nederlander gepleegde kindermisbruik in het buitenland' nog weinig bekendheid is. Een tweetal korpsen heeft diepgaander onderzoek gedaan naar kindermisbruik in het buitenland gepleegd. Deze onderzoeken komen binnen middels rechtshulpverzoeken en worden altijd opgepakt. De vangnetconstructie met de daarvoor aangepaste wetsartikelen in het Wetboek van Strafrecht werkt naar behoren. Het aantal verzoeken vanuit het buitenland is echter tot op heden zeer beperkt. De KMar te Schiphol organiseert op regelmatige basis de zogenaamde KIDS-weken waarbij de nadruk ligt op personen met specifieke reisbewegingen (zie ook bij hoofdstuk ontwikkelingen). Er is geen vast landelijk punt binnen de politieorganisatie waar deze specifieke onderzoeken worden geïnventariseerd dan wel gecoördineerd.

Aanbeveling

De korpsen hebben uiteraard niet primair tot doel de delicten die in het buitenland worden gepleegd met voorrang aan te pakken. Voor zover er een andere insteek hierin nodig is, zal dit landelijk aangestuurd moeten worden. In dat kader is er thans een interdepartementale werkgroep in het leven geroepen. In deze werkgroep is ook het Programma verbetering aanpak KP vertegenwoordigd. De werkgroep gaat met nadere aanbevelingen op dit thema komen.

Conclusie 5: Aansluiting met financiële opsporing wordt gemist

Gebleden is dat erkende wereldwijde betalingssystemen worden gebruikt om KP-materiaal via Internet te kopen. Geconstateerd kan worden dat binnen KP-onderzoeken vrijwel nooit financiële opsporing plaatsvindt. Slechts indien er een duidelijke aanwijzing is, worden er nog wel initiatieven ontplooid, maar dat gebeurt op zeer kleine schaal. Onderzoeken met een financiële paragraaf komen nagenoeg allen voor bij zware criminaliteit die geprioriteerd wordt door de regionale stuur en weegploeg.

Een doel voor een financieel onderzoek is de waarheidsvinding: financiële gegevens van een verdachte kunnen worden opgevraagd om zijn gangen na te gaan en te kijken wat zijn reisbewegingen en creditcard aankopen zijn geweest, waarmee o.a het sociale netwerk van verdachte in beeld komt. Dat kan weer het spoor opleveren naar andere verdachten of medeverdachten.

Een financieel onderzoek kan gebruikt worden om ontneming van wettelijk verkregen voordeel te bewerkstelligen bij producenten van KP. Dat geldt dan vooral in het geval van commerciële productie.

Aanbeveling

De aanpak kinderporno dient toegang/aansluiting te krijgen tot de opsporingsmiddelen die bij onderzoeken zware criminaliteit regelmatig worden toegepast zoals onder andere financiële opsporing. De bovenregionale recherche heeft reeds expertise op financieel gebied en dient deze toe te gaan passen binnen de werkwijze van de 7 kinderporno units.

Eerste oriënterende gesprekken tussen de programma's KP en Financiële Economische Criminaliteit (FINEC) hebben plaatsgevonden om gezamenlijk de mogelijkheden te verkennen waarmee de financiële aspecten binnen KP-onderzoeken beter in het onderzoek kunnen worden meegenomen. Aan de Board Opsporing kunnen voorstellen worden voorgelegd die tot nadere besluitvorming over de aansturing van de korpsactiviteiten ter zake kunnen leiden

Op Europees niveau (the European Financial Coalition) worden inmiddels initiatieven ontplooid om de financiële opsporing binnen het aandachtsgebied van kindermisbruik te versterken. Daartoe wordt getracht met betrokken partijen, inclusief financiële instellingen, stelselmatig een doorbraak te bewerkstelligen waarmee de verkoop via de betalingssystemen over Internet kan worden tegengehouden. Dit initiatief van de deze European Financial Coalition is ook voor Nederland interessant en wordt verkend door het Programma verbetering aanpak van KP in nauwe samenwerking met het KLPD, Productteam KP.

Ook wordt gewezen op het feit dat de Nederlandse Vereniging Banken in een brief van de minister van justitie van 29 april 2008 heeft aangegeven dat bij de banken zowel de structuur als de bereidheid bestaat om de onderhavige problematiek aan te pakken. Dit ligt meer binnen het aandachtsveld van de publieke private samenwerking, die door de *Taskforce* verder wordt verkend.

5.3. Voorbereiden

Conclusie 6: KP-onderzoek onvoldoende ingebed in Korps prioriteiten

De korpsen worden voortdurend benaderd met de vraag om een bepaald actueel crimineel aandachtsgebied extra aandacht te geven boven andere aandachtsgebieden. In de beleid- en beheercycli van een korps moet KP daar met die andere aandachtsgebieden om voorrang concurreren in de concrete dagelijkse activiteiten. De mate van voorbereiding van een KP onderzoek wordt mede bepaald door de wijze waarop een korps de prioritering van de activiteiten organiseert.

Zeden zaken worden niet gelabeld als zware criminaliteit en worden dan ook niet op die wijze meegenomen in de Korps prioriteitenafweging. Want dat gaat hoofdzakelijk over de aanpak van zware criminaliteit. Nu de strafmaat voor KP recentelijk is verhoogd van zes naar acht jaar, moet KP echter in het verlengde van de Wet politiegegevens wel worden gezien als zware criminaliteit. In art 10.1.a onder ten 2° van de Wet politiegegevens wordt in samenhang met de memorie van toelichting het beramen of plegen van misdrijven waarop een gevangenisstraf van 8 jaar of meer is gesteld, expliciet gezien als een zogenaamde *zwacri* criterium.

Aanbeveling

Om de aanpak van KP meer gewicht mee te geven is het gewenst de procedure voor de afhandeling van KP-zaken te standaardiseren voor het gehele land en als *zwacri* in te bedden in de routines van korpsregio en bovenregionale recherche-eenheden voor prioritering van de onderzoeken. Het onderwerp KP dient als zodanig ook als onderwerp opgenomen te worden in het nationaal dreigingsbeeld.

Conclusie 7: De toename van de werkvoorraad

Het totaal van alle KP onderzoeken neemt toe. De hoeveelheid in beslaggenomen materiaal per KP-onderzoek neemt enorm toe. De digitalisering van de maatschappij maakt het voor verzamelaars gemakkelijk een schier oneindige hoeveelheid KP materiaal bijeen te brengen. Niet alleen op de PC maar ook op andere diverse digitale gegevensdragers. Ook is er een stijging van het aantal internationale onderzoeken waar Nederlandse verdachten bij betrokken zijn. Ondanks het in gebruik nemen van innovatieve toepassingen om al het beeldmateriaal versneld te verwerken, is er een omvangrijk logistiek probleem ontstaan. De hoeveelheid in beslag genomen materiaal groeit zo snel dat het nauwelijks nog bij te houden is. Om een indruk te geven volgt hier een staatje uit het plan van aanpak van het project praktijkproef Video Finger Printing:

In beslag genomen digitale KP materiaal in de afgelopen jaren, vanaf 2002:

<i>Jaar</i>	<i>2002</i>	<i>2003</i>	<i>2004</i>	<i>2005</i>	<i>2006</i>	<i>2007</i>
<i>Tera bytes*</i>	<i>2</i>	<i>18</i>	<i>66</i>	<i>192</i>	<i>608</i>	<i>1.800</i>

Dit komt neer op meer een verdriedubbeling per jaar. En om juist beeld te krijgen: één Terabyte komt ongeveer overeen met de informatie op 200 DVD's of ruim 1.400 CD's.

De hoeveelheden die de downloaders verzamelen lopen extreem hoog op. Alles laten bekijken door de KP zedenrechercheur zou, los van het feit dat het ook erg belastend is voor de onderzoeker, te lang duren, waardoor vervolgens nieuwe zaken op de plank zouden kunnen eindigen. In de praktijk blijkt dat zedengecertificeerde rechercheurs vaak alleen datgene bekijken dat nodig is voor de strafbepaling, namelijk een van te voren vastgesteld aantal plaatjes en films die als KP-materiaal kunnen worden geclassificeerd. Korpsen waar niet al het materiaal wordt bekeken, gaven te kennen dat ze het niet bekeken materiaal op een 'rustiger' tijdstip alsnog uitkijken. Uit het korpsgesprek blijkt echter maar al te vaak dat er nog geen 'rustigere' momenten zijn aangebroken en ook niet worden verwacht.

Aanbeveling

Hoewel er thans veel innovatieve ontwikkelingen zijn opgestart, zoals het "zeven" en "wassen" van materiaal (Zambezi project) en de invoering van een Video Finger Printing toepassing voor "herkennen en matchen" van KP materiaal, moet geconstateerd worden dat er logistieke spanning blijft bestaan tussen het enorme aanbod van materiaal en de beschikbare recherche capaciteit. De innovaties zijn veelbelovend maar men moet bedenken dat het succes ervan nog in de praktijk moet worden bewezen. En als deze toepassingen succesvol zijn dan nog zal de druk naar verwachting zeker niet geheel worden weggenomen. De politie zal geconfronteerd blijven met achterstanden in de wegwerking. Met de succesvolle invoering van deze technieken zal de logistieke bottle neck mogelijk kunnen verschuiven. De oplossing voor dit moment wordt gezocht in het Plan van Aanpak tijdelijke versterking Digitale Recherche. Gedurende een proefperiode van 15 maanden zal er op BR samenwerkingsniveau een uitbereiding van de Digitale Recherche capaciteit plaatsvinden.

5.4. Uitvoeren

Conclusie 8: Werkdruk en geestelijke belasting

De enorme toename van het in beslag genomen beeldmateriaal leidt er toe dat de betrokken gecertificeerde rechercheur steeds meer tijd moet steken in het bekijken van plaatjes en films. Dit heeft zijn weerslag op de geestelijke belasting van de KP rechercheur. Inmiddels zijn twee ontwikkelingen in gang gezet die hierin verlichting kunnen brengen. Enerzijds is dat de invoering t.z.t. van de Video Finger Printing toepassing en de landelijke database kinderporno waarmee uiteindelijk wordt bereikt dat reeds bekend KP-materiaal (bewegende beelden en stilstaande) niet opnieuw hoeft te worden bekeken. Anderzijds is vanuit de Expertgroep zeden het initiatief genomen om een aantal processtappen binnen het recherchewerk, dat tot nu toe nog uitsluitend tot de taak van de gecertificeerde KP-rechercheur behoorde, ook door ander personeel kan gaan worden verricht. Het gaat dan vooral om het selecteren of waarderen van materiaal (stilstaand of bewegend). Zij moeten daarvoor dan wel bevoegd zijn. Daartoe worden nu de noodzakelijke opleidingen ingericht, in het bijzonder voor de selecteur. Dit leidt uiteindelijk tot een aanzienlijke ontlasting voor de KP zedenrechercheur.

Aanbeveling

Vanuit het oogpunt dat de druk op de aanpak van KP-zaken voldoende aandacht blijft krijgen is het belangrijk om dit te blijven monitoren. Aan het Programma verbetering aanpak KP dient de opdracht worden gegeven om de inzet van recherche capaciteit in relatie tot de omvang van KP zaken, en de druk in werkbelasting en geestelijke belasting dat dit oplevert, te blijven monitoren.

Verdelen van de last over nog meer menskracht is uiteraard ook een optie voor het oplossen van dit probleem. De beschikbare capaciteit voor KP-zaken moet wat betreft het aantal rechercheurs dan ook voortdurend worden gewogen in relatie tot de hoeveelheid zaken die in behandeling zijn of worden genomen.

Conclusie 9: Verschil in beschikbaarheid van vaardigheden

Er zijn aanmerkelijke verschillen geconstateerd op het punt van de inzet van vaardigheden en het bijhouden van de competenties. Het kennisniveau loopt per korps en tevens binnen een korps nogal uiteen. Kinderporno valt onder de aanpak van zeden. Een digitale achtergrond/basis is echter noodzakelijk om een onderzoek goed te kunnen afhandelen. Bij het verhoor van een ICT specialist in een KP onderzoek volstaat niet enkel de zeden opleiding.

Aanbeveling

Ontwikkel een verkorte jaarlijkse "bijspijker" opleiding om de rechercheurs werkzaam in het digitale/KP veld te voorzien van de actuele kennis die zij in hun werkzaamheden nodig hebben.

In de wereld van de zedenzaken en zeker bij KP-zaken zijn er aanzienlijke raakvlakken met de digitale maatschappij, die zich razendsnel ontwikkelt. Daarom is het belangrijk dat de betrokken rechercheurs kennis hebben van of in ieder geval zicht hebben op de nieuwe ontwikkelingen daarin, zoals P2P-netwerken, chatprogramma's enz.

Conclusie 10: Goederenzorg loopt uiteen

Er zijn drie onderdelen die in het kader van een inbeslagname aandacht behoeven met het oog op de goederenzorg:

- 1) De wijze van registreren van in beslag genomen materiaal.
De wijze waarop in beslag genomen goederen worden geregistreerd en gelabeld, is divers. Voorbeelden die zijn gesignaleerd is dat vastlegging plaatsvindt binnen het Snelcoderingssysteem; BVH; Beslaghuis; BPS; maar ook buiten systemen om en dus handmatig. Er is nog geen standaard proces voor de labeling van goederen.
- 2) De wijze waarop in beslag genomen materiaal wordt opgeslagen.
Alle korpsen hebben inmiddels een kluis voor de goederen, waarin alleen een bepaald aantal personen toegang tot heeft.
- 3) De wijze waarop het in beslag genomen materiaal wordt vernietigd.
De vernietiging van goederen verschilt. Enkele voorbeelden zijn: vernietigen in beheer bij de domeinen (merendeel); overdragen aan KLPD; zelf handmatig uitvoeren. Maar ook wordt geconstateerd dat er korpsen zijn waar er nog nooit is vernietigd. Dit laatste roept wel vragen op. De Wet politiegegevens geeft duidelijk aan dat politiegegevens – en dat is hier aan de orde – na verloop van een zekere tijd moeten worden vernietigd, althans vanaf dat moment niet meer beschikbaar mogen komen voor de uitvoering van een politietaak.

Aanbeveling

Ontwikkel een gestandaardiseerd proces tbv goederenafhandeling. Sluit daarbij aan bij de landelijke initiatieven zoals LSV. Laat dat standaard proces opnemen in de aanwijzing van Procureurs Generaal.

5.5. Ondersteunen

Conclusie 11: Ontbreken van een standaard proces-verbaal en verhoorplan

Vele korpsen hebben er terecht op gewezen dat toepassing van een standaard verhoorplan als onderdeel van een standaard proces-verbaal voor KP-zaken, wordt gemist. Als de focus verschuift van downloaders naar misbruik en producenten dan vergt dat een andere opsporingsaanpak en dat heeft ook gevolgen voor vooral het verhoor van de verdachte en voor het proces-verbaal.

Aanbeveling

Ontwikkel een set hulpmiddelen tbv het werkveld. Een landelijke gestandaardiseerd proces verbaal zorgt er voor dat de verslagleggingen van het onderzoek effectiever gaan worden verricht, zowel qua werkbelasting als qua doelgerichtheid van het onderzoek. Inmiddels is op initiatief van het Verbeterprogramma aanpak KP al actie genomen en bereiden een aantal KP rechercheurs een concept standaard verhoorplan en standaard proces-verbaal voor.

Aanbevolen wordt om een landelijk gestandaardiseerd proces verbaal en verhoorplan, die in samenwerking met deskundigen uit het werkveld en onder aansturing van het Programma verbetering aanpak KP wordt ontwikkeld, te laten vaststellen door de Board Opsporing, waarna het voor acceptatie naar de Commissie Zeden van het OM gaat.

Conclusie 12: Behoeftte aan expertise KLPD

Het KLPD, in casu Productteam KP heeft altijd een grote rol gespeeld als expertisecentrum rondom het thema KP. De aanpak KP binnen IPOL zal zich meer gaan richten op de functionele expertise zoals bijvoorbeeld persoons- en beeldherkenning en internet recherche. De huidige positie van het productteam kinderporno als expertise centrum voor KP ten behoeve van de korpsen zal anders ingevuld gaan worden en wordt minder vanzelfsprekend.

De korpsen hebben behoefte aan een expertisecentrum rond KP vraagstukken. Dat is zeker. Ook blijft een landelijk centraal punt voor innovatieve opsporing en landelijke opsporing noodzakelijk. De behoefte daaraan is groot.

Aanbeveling

Het behouden van een expertise centrum voor vraagstukken rond KP recherche lijkt onvermijdelijk. Een vast adres waar men met vragen over het onderwerp terecht kan en blijvend een deskundig antwoord mag verwachten, is noodzakelijk. In samenspraak met het PAC wordt er een voorstel voorbereid om onderzoek te doen naar de noodzaak tot oprichting van een dergelijke voorziening. Koppeling met expertiseactiviteiten met andere partners, zoals het OM, ligt voor de hand.

Deze vraag kan neergelegd worden bij de *Taskforce* om verder (te laten) uitwerken.

Conclusie 13: De noodzaak om VICLAS te gebruiken wordt onderschat

VICLAS (*Violent Crime Linkage Analysis System*) is het systeem waarin alle moord- en zedenzaken worden geregistreerd. Het systeem verwerkt politiegegevens voor ondersteuning van de politietoekassing zoals bedoeld in artikel 13 van de Wet politiegegevens. Het systeem maakt het mogelijk om politiegegevens in dit soort zaken uit te wisselen, ook internationaal. Voor een succesvolle toepassing van het systeem, dienen de zedenrechercheurs het systeem te vullen met bruikbare informatie. Nogal eens blijft dit achterwege. Daarmee wordt het delen van relevante informatie ook voor KP-onderzoeken gefrustreerd.

Aanbeveling

Zorg voor de juiste inbedding van deze nieuwe regelgeving binnen de standaard werkprocessen. In het kader van de implementatie van de WPG vindt op dit moment voor alle toepassingen met betrekking tot artikel 13 verwerkingen (dus ook voor VICLAS), een verbeteringsslag plaats ten aanzien van het beheer van deze toepassingen (technisch-, applicatie- en functioneel beheer). Vanuit het Programma verbetering aanpak KP zullen de ontwikkelingen op dit gebied gevolgd worden.

5.6. Verbeteren

Conclusie 14: Verbetervoorstellen worden onvoldoende opgevolgd

De helft van de korpsen heeft ooit het KP proces geëvalueerd. De aanbevelingen die aan de hand hiervan werden gemaakt zijn naar hun beleving echter onvoldoende opgevolgd in de korpsen. Hierdoor bleven bepaalde knelpunten in stand.

Een minderheid van de korpsen heeft het proces nooit geëvalueerd.

Aanbeveling

De evaluatie van het KP-proces dient een levend proces te worden. (PDCA) Het zou continue onder de loep moeten worden genomen. Hierdoor kan het proces worden bijgesteld wanneer en waar nodig. Het lijkt gewenst om dit onderdeel te laten uitmaken van een gestandaardiseerd werkproces voor de aanpak van KP. Wellicht bieden elementen van kwaliteitszorg hier mogelijkheden. Aanbevolen wordt om binnen de Proeftuin Zambezi in samenspraak met het Programma verbeteren aanpak KP een standaard evaluatie methode te laten ontwerpen welke geborgd dient te worden binnen het gestandaardiseerde werkproces.

Conclusie 15: Er is behoefte aan specifieke opleidingen

Er is naast de opleiding tot selecteur en de bijspijker cursus tevens behoefte aan een specifieke opleiding voor KP rechercheur. Inmiddels zijn vanuit de Expertgroep Zeden initiatieven genomen om dit te onderzoeken. Het is essentieel om de nodige expertise binnen het politiedomein beschikbaar te houden.

Aanbeveling

Ontwikkel een modulaire opleiding tot KP specialist als aanvulling op de zedenopleiding. De aanpak van KP vraagt om specialisten binnen het bestand van zedenrechercheurs, immers zij moeten plaatjes en beelden kunnen herkennen, beoordelen en waarderen als KP maar daarnaast beschikken over genoeg specifieke digitale achtergrond om hun werk goed te kunnen doen. Het betreft een specialisme binnen een specialisme.

Conclusie 16: Korpsen vragen om te investeren in innovatieve technologie

Digitale specialisten zijn van mening dat de politie op digitaal gebied vooruit dient te lopen. De verwachting is dat voorlopig de komende jaren, elk jaar weer, steeds meer materiaal op diverse gegevensdragers zal worden gevonden bij inbeslagname.

De ontwikkeling van de innovatieve toepassingen binnen de projecten als *Video Finger Printing*, *Data Mining*, *Text Mining* en *Zambezi Sieve* worden daarom als positief gezien. Hiermee wordt beoogd dat door middel van geautomatiseerde toepassingen veel werk uit handen wordt genomen.

Aanbeveling

Blijf investeren in innovatie en technologie omdat ze vernieuwde opsporingsmogelijkheden en efficiencywinst kunnen opleveren. Na de inhaalslag met de huidige projecten dient er internationale aansluiting gezocht worden. De data banken kunnen internationaal uitgewisseld worden. Daarnaast zullen de internationale criminele netwerken in kaart gebracht kunnen worden in samenwerking met Europol en Interpol.

Met het oog op rechercheren is er vooral behoefte aan ordenen van informatie en het versneld uitkijken, beschrijven en classificeren van beelden (stilstaand en bewegend). En dan nog blijft er waarschijnlijk te veel werk liggen. Het is belangrijk om deze ontwikkelingen te blijven ondersteunen zodat deze zich ook optimaal kunnen ontwikkelen met het oog op de verbetering van de aanpak van KP. Het gaat om innovatieve technologie waarin Nederland voor de aanpak van KP wereldwijd vooruitloopt. Deze innovatieve toepassingen kunnen tevens binnen andere aandachtsgebieden ingezet gaan worden.

De Board opsporing zal de mogelijkheden moeten creëren om deze innovaties verder te laten ontwikkelen, als hulpmiddel voor de aanpak van KP. De Board zal daartoe de ontwikkeling over meerdere jaren moeten blijven ondersteunen.

Conclusie 17: verbetering van de aanpak door meer inzet van menskracht

In het Verbeterprogramma KP wordt aandacht gevraagd voor de problematiek van de focus. In de meeste regio's is het KP proces ingedeeld en afgestemd om de toestroom van zaken onder controle te houden. Over het algemeen bekijken de korpsen niet alle aangetroffen afbeeldingen voor eventuele opsporingsindicatie maar nemen ze veelal genoegen met een aantal dat voldoende is voor een eventuele veroordeling. Door deze werkwijze wordt de kans om slachtoffers terug te vinden beperkt en worden tevens geen producenten en verspreiders achterhaald.

Bij de voorgestelde focusverschuiving naar opsporing misbruik wordt deze problematiek alleen nog maar nijpender, aangezien er dan ook meer tijd nodig is per opsporingsonderzoek. Wat er te leren valt na consultatie van een aantal representatieve regiokorpsen is dat een opsporingsonderzoek met "misbruik focus" zoals voorgesteld, bij gelijkblijvende capaciteit, bij benadering 4 maal meer tijd in beslag neemt dan een gemiddeld onderzoek naar een downloader.

De diverse gesignaleerde initiatieven om sneller, efficiënter en minder sociaal belastend te gaan werken, lossen deze problematiek enkel deels op. Immers een aantal processtappen in een KP onderzoek zijn specifiek voorbehouden aan zeden gecertificeerde specialisten. De genoemde initiatieven zijn wel degelijk waardevol om het groeiende aantal onderzoeken en de groeiende hoeveelheid in beslag genomen materiaal per onderzoek deels te compenseren. De afdeling digitale recherche zal op haar beurt eveneens deels ontlast worden als het gaat om de eenvoudige bulk processen. Doorrechercheren met de nieuwe focus zal voor de digitaal specialisten inhouden dat het in beslag genomen digitaal materiaal (niet alleen afbeeldingen en video) veel intensiever onderzocht dient te worden om misbruik te kunnen aantonen.

Verschillende processtappen kunnen ook verricht worden door niet zeden gecertificeerd personeel. Een dergelijke multidisciplinaire werkwijze wordt in verschillende regio's al deels uitgevoerd en met de uitbreiding van tactische capaciteit vanuit de BR zal dit concept in zijn volledigheid worden uitgeprobeerd. De opleiding tot selecteur zal de zedenrechercheur op het gebied van selecteren van beeldmateriaal aanzienlijk ontlasten. In de hieraan vooraf gaand genoemde conclusies is ook aan de orde geweest dat de zeden voorbehouden handelingen zoals het verhoor van de verdachten, het verhoor van getuigen en het opmaken van het uiteindelijke classificatie proces verbaal dienen te geschieden door zeden gecertificeerde KP specialisten of overige zeden gecertificeerde collega's.

Gebleken is dat met de huidige sterkte en huidige inrichting het mogelijk is om jaarlijks rond de 700 onderzoeken te behandelen met als opsporingsfocus bezit van strafbaar materiaal ipv op misbruik en productie. Op jaarbasis komen er tussen de 800 en 1000 zaken binnen bij de politie. Dit betekent dat er per jaar 100-300 zaken blijven liggen. Hierbij dient in het achterhoofd te worden gehouden dat naar verwachting het aantal zaken door het toenemende internet gebruik zal groeien.

De beperking tot 700 onderzoeken wordt vooral veroorzaakt door het tekort aan digitaal- en zedenrechercheurs dat op dit moment wordt ingezet op het thema kinderporno. Door het tekort

en het stijgend aantal zaken lopen de doorlooptijden van de onderzoeken, met een uitzondering daar gelaten, hoog op. Vooral op digitaal gebied is de gemiddelde doorlooptijd van het onderzoek te hoog.

Aanbeveling

Een werkvoorraad van ongeveer 880 zaken en een jaarlijks toenemende hoeveelheid onderzoeken van nu al tussen de 800 en 1000, gekoppeld aan de hierboven gewenste focusverschuiving, kunnen niet afgehandeld worden door deze 70 KP specialisten en 52 digitale rechercheurs voor heel Nederland.¹

Aanbevolen wordt een verdere uitbreiding van capaciteit van KP en digitale specialisten. De korpsmonitor bevestigt dat beeld volledig. In meer dan drie kwart van de regio's is er een knelpunt bij digitaal dan wel bij zeden dan wel bij beiden. Een focus verschuiving van downloader gerichte naar misbruik en slachtoffer gerichte opsporing is op dit moment in geen enkele regio middels de bestaande capaciteit van zeden en digitale recherche te bewerkstelligen.

---

¹ Bron: Korpsmonitor 2008/2009. Basis zijn gevalideerde interviews.

BIJLAGE A: Capacitaire inzet zeden, KP en digitale recherche

Inleiding

Dit document is een bijlage van het document 'Stand van Zaken Korpsen 2009, Korpsmonitor Kinderporno' en bevat het overzicht van de inzet van capaciteit in de korpsen ten aanzien van zeden, bestrijding KP en DR.

	Feitelijke sterkte 2008	Totaal aantal FTE's Zeden	Afgezet in % tegen totaal	Aantal FTE's zeden tbv KP	Afgezet in % tegen totaal	Totaal aantal FTE's Digitaal	Afgezet in % tegen totaal	Aantal FTE's digitaal tbv KP	Afgezet in % tegen totaal
Totaal gehele kolom (inclusief KMAR en KLPD)	61.411	665		70		176		52	
Landelijk gemiddelde (exclusief KMAR en KLPD)			1,27%		0,12%		0,32%		0,11%

Constateringen

- Gemiddeld wordt er per regio 1,27 % van de feitelijke sterkte ingericht voor de zedentaak
- Gemiddeld wordt er per regio 0,12 % van de feitelijke sterkte ingericht voor de bestrijding van kinderporno
- Gemiddeld wordt er per regio 0,32 % van de feitelijke sterkte ingericht voor de digitale recherche
- Gemiddeld wordt er per regio 0,11 % van de feitelijke sterkte ingericht voor de digitale recherche tbv de bestrijding van kinderporno
- 4 of 5 regio's laten andere disciplines dan zeden en digitaal participeren in het kinderpornoproces. Deze ondersteunende sterkte is zeer beperkt en is derhalve niet meegenomen in dit overzicht.

Let wel: het betreft hier een momentopname gebaseerd op de stand van zaken eind 2008.

BIJLAGE B: Productiecijfers

	Onderzoeken KLPD	Onderzoeken regio	Aangetroffen slachtoffers	Dossiers aangebracht OM	WVR 2e kwartaal incl storm
	380	492	41	409	730

Let wel: de ene kinderpornozaak is de andere niet en het vergelijken van regio's op basis van van productiecijfers heeft dus weinig zin. De productiecijfers per regio worden derhalve alleen vermeld in de individuele korpsverslagen en deze zijn als sturingsinformatie naar de desbetreffende korpsen gestuurd.